

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MARKLOWICE ZA ROK 2022.**

Marklowice kwiecień 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.
2. Podstawa prawna.
3. Ilości i możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
6. Liczba mieszkańców.
7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.
8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
9. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.
10. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.
11. Podsumowanie i wnioski.

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna.

Podstawę prawną do sporządzenia niniejszej analizy stanowi Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 z późn. zm.). W art. 9tb ww. ustawy określony został wymagany zakres takiej analizy.

3. Ilości i możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Na podstawie obowiązującego w Polsce prawa podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne bezpośrednio do instalacji komunalnej lub za pośrednictwem stacji przeładunkowej. Odpady zagospodarowywane były zgodnie z zapisami podyktowanymi ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Łącznie w roku 2022 z terenu Gminy Marklowice firmy odebrały 783,36 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Ze względu na brak regionalizacji niewielka część (17,4 Mg) niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych została przekazana do instalacji w województwie małopolskim, natomiast pozostałe odpady trafiły do instalacji komunalnych na terenie województwa śląskiego.

tab. 1. Informacja o masie odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 oraz sposobie ich zagospodarowania.

| Instalacja do której zostały przekazane odpady | Masa przekazanych odpadów [Mg] | Sposób zagospodarowania |
|---|--------------------------------|--|
| Cofinko Poland Sp. z o.o., ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój | 80,32 | R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11. |
| Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o. , ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz | 684,84 | R12 |
| Sego Sp. z o.o. ul. Kolberga 65, 44-251 Rybnik | 0,8 | R12 |
| Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o., ul. Głogowa 75, 32-500 Balin | 17,4 | R12 |
| RAZEM | 783,36 | |

W roku 2022 wytworzonych zostało 506,2239 Mg pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

tab. 2. Pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

| Składowisko | Kod odpadu (pozostałości z sortowania i mech.-biol. przetwarzania) | Masa odpadów przekazanych do składowania [Mg] |
|---|--|---|
| Cofinko Poland Sp. z o.o., ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój | 19 05 99 - Inne niewymienione odpady | 20,1753 |
| | 19 12 12 - Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 | 43,0177 |
| Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EMPOL Sp. z o.o. , ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz | 19 05 99 | 432,0107 |
| Sego Sp. z o.o. ul. Kolberga 65, 44-251 Rybnik | 19 05 99 | 0,5797 |
| | 19 12 12 | 0,1688 |
| Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o., ul. Głogowa 75, 32-500 Balin | 19 05 99 | 9,2260 |
| | 19 12 12 | 1,0457 |
| RAZEM | | 506,2239 |

Odebrane odpady biodegradowalne stanowiące odpady komunalne, w ilości 501,02 Mg zostały poddane w całości przetworzeniu. Żadne odpady ulegające biodegradacji nie zostały przekazane do składowania na składowisku odpadów.

tab. 3. Informacja o masie odebranych z nieruchomości odpadów biodegradowalnych oraz sposobie ich zagospodarowania.

| Instalacja do której zostały przekazane odpady | Kod i nazwa odpadu | Masa przekazanych odpadów [Mg] | Sposób zagospodarowania |
|---|---|--------------------------------|--|
| P.S.T."TRANSGÓR" S.A. Instalacja do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych | 15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury | 34,27 | R12 Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11. |
| Hamburger Hungaria Kft Papirgyari, Dunaujvaros Węgry | | 9,26 | R3 Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) |
| BEST-EKO Sp. z o.o. Oczyszczalnia ścieków "Boguszowice" | 20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji | 425,26 | R3 |
| SEGO Sp. o.o. Instalacja przetwarzania odpadów zielonych | | 28,68 | |

tab. 4. Informacja o masie przekazanych do pszok odpadów biodegradowalnych oraz sposobie ich zagospodarowania.

| Instalacja do której zostały przekazane odpady | Kod i nazwa odpadu | Masa przekazanych odpadów [Mg] | Sposób zagospodarowania |
|--|---------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| P.S.T. Transgóř S.A. Instalacja do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych | 20 01 01 Papier i tektura | 3,55 | R12 |

Moc przerobowa instalacji i składowisk do których firmy odbierające z terenu gminy Marklowice dostarczały ww. odpady była wystarczająca do zagospodarowania całego ich strumienia.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Potrzeby inwestycyjne w gminie związane były przede wszystkim z rozbudową Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. W 2020 r. zakończono budowę nowego punktu, który zaczął funkcjonować od początku 2021 r. PSZOK został wyposażony w wagę samochodową, monitoring, pomieszczenie obsługi oraz wiatę na odpady niebezpieczne, elektrośmieci, tekstylia, papier, baterie i lekarstwa. Teren PSZOK-a został ogrodzony i utwardzony kostką brukową.

Nie przewiduje się kolejnych inwestycji związanych z gospodarką odpadami komunalnymi.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

tab. 5. Koszty poniesione w 2022 r. na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami w gminie

| | |
|--|---------------------|
| Odbieranie i zagospodarowanie odpadów pochodzących z nieruchomości zamieszkałych | 1.184.269,17 |
| Obsługa PSZOK (w tym opłata legalizacyjna wagi) | 45.685,11 |
| Obsługa systemu i koszty operacyjne | 91.576,48 |
| RAZEM KOSZTY | 1.321.530,76 |

Zadłużenie z tytułu nieuiszczonych opłat przez właścicieli nieruchomości (wg stanu na 31 grudnia 2022 r.) za lata 2013-2021 wynosi: 32.378,46 zł, za rok 2022: 83.106,37 zł, razem – **115.484,83 zł.**

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2022 r. wyniosły (stan na 31 grudnia 2022 r.) – **1.557.625,74 zł.** W tym wpłaty zaległe za lata przed 2022 rokiem: 77.560,37 zł.

Z powyższych danych wynika, że w 2022 roku powstała nadwyżka finansowa z tytułu ponoszonych opłat w stosunku do poniesionych kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami (236.094,98 zł). Nadwyżka zostanie przeniesiona do wykorzystania na cele gospodarki odpadami komunalnymi w roku 2023.

19 grudnia 2022 r. gmina podpisała umowę z przedsiębiorcą wybranym w drodze przetargu na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w 2023 r. Na podstawie określonej szacunkowo ilości odpadów wytworzonych w gminie w 2023 r. i ceny za odebranie i zagospodarowanie tony odpadów wynikającej z ww. umowy, po uwzględnieniu nadwyżki finansowej w 2022 r. oraz kosztów obsługi systemu, nie zmieniono stawki opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości w zamian za odbieranie i gospodarowanie odpadami, która wynosi 27,00 zł. przy selektywnej zbiórce odpadów i 81,00 zł w przypadku gdy odpady nie są zbierane selektywnie.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość korzysta 306 nieruchomości – co stanowi ok. 22,4 % wszystkich nieruchomości zamieszkałych.

6. Liczba mieszkańców.

Gmina Marklowice liczy 5384 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r. wg danych Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Marklowice). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych przez właścicieli nieruchomości, ujętych zostało 4878 osoby (stan na 31.12.2022 r.). Różnica w podanych liczbach wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, które ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy. Na bieżąco prowadzone są czynności mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Na terenie gminy Marklowice w 2022 r. nie stwierdzono przypadków, w których właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy nie posiadaliby umowy korzystania z usług wykonywanych przez: gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

W związku z powyższym w 2022 r. nie było prowadzone żadne postępowanie zmierzające do ustalenia obowiązku uiszczenia opłat za odbieranie odpadów komunalnych.

8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych z podziałem na kody odpadów.

| Odpady odebrane z nieruchomości zamieszkałych | | | | |
|--|------------------------|------------------------|-------------------------------|-------------------------------------|
| Kod i nazwa odpadu | 2021 r [Mg] | 2022 r [Mg] | Zmiana ilości [Mg] | Procentowa zmiana ilości |
| 15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury | 31,500 | 33,340 | + 1,84 | + 5,8 % |
| 15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych | 198,780 | 191,260 | - 7,52 | - 3,8 % |
| 15 01 07 - Opakowania ze szkła | 135,420 | 128,600 | - 6,82 | - 5,0 % |
| 20 01 99 - Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół) | 337,160 | 312,670 | - 24,49 | - 7,3 % |
| 20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji | 462,200 | 452,780 | - 9,42 | - 2,0 % |
| 20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne | 699,240 | 684,320 | - 14,92 | - 2,1 % |
| 20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe | 90,160 | 70,550 | - 19,61 | - 21,8 % |
| 20 01 36 - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 | 0,000 | 0,080 | + 0,08 | - |
| 20 01 35* - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵) | 0,000 | 0,050 | + 0,05 | - |
| 20 01 23* - Urządzenia zawierające freony | 0,000 | 0,020 | + 0,02 | - |
| Razem odpady komunalne odebrane z nieruchomości | 1954,46 | 1873,67 | - 80,79 | - 4,1 % |

| Odpady zebrane w PSZOK | | | | |
|---|------------------------|------------------------|-------------------------------|-------------------------------------|
| Kod i nazwa odpadu | 2021 r [Mg] | 2022 r [Mg] | Zmiana ilości [Mg] | Procentowa zmiana ilości |
| 16 01 03 – Zużyte opony | 13,480 | 12,790 | - 0,69 | - 5,1 % |
| 20 01 01 – Papier i tektura | 3,150 | 3,550 | + 0,4 | + 12,7 % |
| 20 01 02 – Szkło | 0,740 | 0,000 | - 0,74 | - |
| 20 01 21* – Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć | 0,041 | 0,070 | + 0,029 | + 70,7 % |
| 20 01 28 – Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27 | 2,750 | 2,860 | + 0,11 | + 4,0 % |
| 20 01 32 – Leki inne niż wymienione w 20 01 31 | 0,098 | 0,160 | + 0,062 | + 63,3 % |
| 20 01 34 – Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 | 0,082 | 0,010 | - 0,072 | - 87,8 % |
| 20 01 35* – Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki | 4,050 | 3,400 | - 0,65 | - 16,0 % |
| 20 01 36 – Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 | 5,100 | 3,400 | - 1,70 | - 33,3 % |
| 20 01 99 Inne niewymienione frakcje. Odpady niekwalifikujące się do odpadów | 0,002 | 0,000 | - 0,002 | - |

| | | | | |
|--|---------------|---------------|-----------------|-----------------|
| medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek zbierane w sposób selektywny | | | | |
| 20 03 07 – Odpady wielkogabarytowe | 61,250 | 44,950 | - 16,30 | - 26,6 % |
| 20 01 10 – Odzież | 2,930 | 0,820 | - 2,33 | - 79,5 % |
| Razem odpady komunalne odebrane w PSZOK | 93,993 | 72,010 | - 21,983 | - 23,4 % |

Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych oraz zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2022 r. wynosi **1945,68 Mg**.

Ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych z podziałem na kody odpadów.

| Kod i nazwa odpadu | 2021 r [Mg] | 2022 r [Mg] |
|--|----------------|----------------|
| Odpady zebrane w pszok | | |
| 17 01 01 – Odpady betonu | 31,980 | 56,190 |
| 17 01 07 – Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 | 5,640 | 0,000 |
| 17 03 80 Odpadowa papa | 23,840 | 17,410 |
| 17 09 04 – Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 | 92,650 | 82,760 |
| Razem : | 154,110 | 156,360 |

W PSZOK zebrano łącznie 156,36 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych, czyli o 2,25 Mg odpadów więcej niż w 2021 r.

Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości niezamieszkałych z podziałem na kody odpadów.

| Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych | |
|---|----------------|
| Kod i nazwa odpadu | 2022 r [Mg] |
| 15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury | 10,190 |
| 15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych | 4,380 |
| 15 01 06 – Zmieszane odpady opakowaniowe | 1,040 |
| 15 01 07 - Opakowania ze szkła | 5,180 |
| 20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji | 1,160 |
| 20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne | 99,040 |
| Razem odpady komunalne odebrane z nieruchomości niezamieszkałych | 120,99 |

9. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 3b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 z późn. zm.) gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej: 25% wagowo - za rok 2022.

Gmina Marklowice spełniła ten warunek i osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w wysokości 40,955 % wagowo.

10. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Łączna masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych oraz powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania w procesie R1 wynosi 5,791 Mg. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych to 2053,88 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosi 0,28 %.

11. Podsumowanie i wnioski.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice za rok 2022 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie zebranych danych można jednoznacznie stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Marklowice oparty o akty normatywne różnego szczebla funkcjonuje prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Gmina Marklowice wywiązała się z narzuconego ustawowo obowiązku recyklingu i osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

Ilość wytworzonych odpadów komunalnych (bez odpadów budowlanych) na nieruchomościach zamieszkałych w 2022 roku (1945,68 Mg) w stosunku do roku 2021 (2048,453 Mg) wskazuje na spadek do roku poprzedniego o 102,773 Mg - czyli o około 5 %. Wszystkie odebrane z nieruchomości zamieszkałych frakcje odpadów mają niewielki kilkuprocentowy spadek oprócz odpadów wielkogabarytowych, których zebrano o 21,8 % mniej oraz opakowań z papieru i kartonu, których ilość wzrosła o 5,8 %. Mieszkańcy nadal chętnie korzystają z możliwości oddawania odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, pomimo że zebranych zostało w nim mniej o 21,983 Mg odpadów komunalnych w porównaniu do roku 2021, tj. o 23,4 %. W 2022 r. mieszkańcy przekazali do PSZOK 156,36 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych co stanowi porównywalną ilość do roku

2021. Na podstawie powyższych danych można przypuszczać, że ilość powstających na terenie gminy odpadów ustabilizowała się i w latach kolejnych nie powinna nastąpić znacząca zmiana wytwarzanej masy odpadów komunalnych. Ustalone od lutego 2021 r. stawki w wysokości 27,00 zł przy selektywnej zbiórce odpadów (25,00 zł gdy bioodpady są kompostowane w przydomowym kompostowniku) i 81,00 zł w przypadku gdy odpady nie są zbierane selektywnie, powinny umożliwić bieżące regulowanie opłat związanych z funkcjonowaniem systemu do końca 2023 r. Jest to oczywiście zależne od ilości zbieranych i odbieranych odpadów, dlatego kolejną analizę finansową w celu weryfikacji aktualnie obowiązujących stawek opłat proponuje się wykonać w IV kwartale 2023 r.

Wójt Gminy Marklowice
mgr inż. Tadeusz Chrószcz